

Sygn. akt IV Pa 133/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SSO Dorota Radaszkiewicz

Sędziowie: SSO Rafał Jerka

SSR del. Grażyna Giżewska-Rozmus (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Iwona Czyżewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 grudnia 2017 r. w Olsztynie

sprawy z powództwa **A. S. (1)**

przeciwko Agencji Mienia Wojskowego w W.

o odprawę emerytalną

na skutek apelacji pozwanego Agencji Mienia Wojskowego w W.

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 9 października 2017 r.

sygn. akt IV P 472/16

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

SSR del. Grażyna Giżewska-Rozmus SSO Dorota Radaszkiewicz SSO Rafał Jerka

UZASADNIENIE

Powód A. S. (1) w pozwie skierowanym przeciwko byłemu pracodawcy- Agencji Mienia Wojskowego w W. wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 40.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 01 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż powód po zakończeniu wieloletniej służby wojskowej i nabyciu uprawnień do emerytury wojskowej, był zatrudniony jako pracownik- ostatnio jako Dyrektor Oddziału (...) pozwanej Agencji w O.. W związku z ustaniem w dniu 31 marca 2016 roku stosunku pracy A. S. (1) nie otrzymał przysługującej mu w myśl § 37 ust. 1 Regulaminu Pracy i Wynagradzania obowiązującego u pozwanego pracodawcy odprawy emerytalnej.

Pozwana Agencja Mienia Wojskowego w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew strona pozwana podniosła przede wszystkim, iż powód w 2007 roku otrzymał już odprawę kończąc służbę wojskową, natomiast charakter tej odprawy jest tożsamy z charakterem odprawy emerytalnej. W ocenie pozwanej, podstawowym wymogiem uzyskania odprawy emerytalnej w myśl przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest samo przejście na emeryturę, ustanie stosunku pracy i związek owego ustania z przejściem na emeryturę, co nie nastąpiło w sytuacji powoda, bowiem uprawnienia emerytalne uzyskał już wcześniej, a zakończenie stosunku pracy skutkowało jedynie zmianą statusu pracownika-emeryta na status wyłącznie emeryta. Dodatkowo, pozwana zwróciła uwagę na fakt, iż zatrudnienie powoda uległo przerwaniu od dnia 31 maja 2009 roku i związku z powyższym należy przyjąć, iż mógł on ewentualnie wystąpić ze swoim roszczeniem jedynie po tej dacie, a w konsekwencji podniesiono zarzut przedawnienia.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 09 października 2017r. w punkcie pierwszym zasądzono od pozwanej Agencji Mienia Wojskowego w W. na rzecz powoda A. S. (1) kwotę 40 000 złotych tytułem odprawy emerytalnej wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 01 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty oraz w punkcie drugim zasądzono od pozwanej Agencji Mienia Wojskowego w W. na rzecz powoda A. S. (1) kwotę 2 700 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wyrokowi w punkcie pierwszym nadano rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 10 000 złotych.

Wydając powyższe rozstrzygnięcie sąd pierwszej instancji ustalił, iż powód A. S. (1) pełnił służbę wojskową od dnia 15 września 1982 roku do dnia 20 lutego 2007 roku.

Po zakończeniu służby wojskowej nabył uprawnienia emerytalne w zakresie emerytury wojskowej. Decyzją Ministra Obrony Narodowej nr 484 z dnia 15 lutego 2007 roku w związku z odejściem ze służby wojskowej, A. S. (1) otrzymał na podstawie m. in. art. 94 ustawy z dnia 11 września 2003 roku o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych odprawę w wysokości 580 % uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego w ostatnim dniu pełnienia służby.

Od dnia 05 lutego 2007 roku A. S. (1) został zatrudniony w Wojskowej Agencji Mieszkaniowej Oddziale Regionalnym w O. (następnie o nazwie Agencja Mienia wojskowego). Wymieniony pracował u pozwanej z kilkumiesięczną przerwą (od dnia 01 czerwca 2009 roku do dnia 17 listopada 2009 roku) ostatnio jako Dyrektor Oddziału (...) w O. z wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 10.000 złotych. W dniu 11 grudnia 2015 roku wymieniony został odwołany z tego stanowiska w trybie art. 70 § 1 kp. Stosunek pracy ustał w dniu 31 marca 2016 roku.

Zgodnie z treścią § 37 Regulaminu Pracy i Wynagradzania pracowników Wojskowej Agencji Mieszkaniowej obowiązującego w chwili ustania stosunku pracy powoda, pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty inwalidzkiej lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna obliczona według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy w wysokości:

1. jednomiesięcznego wynagrodzenia, jeżeli był zatrudniony krócej niż 15 lat;
2. dwumiesięcznego wynagrodzenia- co najmniej po 15 latach pracy;
3. trzymiesięcznego wynagrodzenia- co najmniej po 20 latach pracy;
4. czteromiesięcznego wynagrodzenia- co najmniej po 25 latach pracy.

Do okresów pracy, o których mowa powyżej zalicza się zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od których zależą uprawnienia pracownicze. Dodatkowo, pracownik, który otrzymał już odprawę emerytalną nie może ponownie nabyć do niej prawa.

Od chwili odwołania powoda ze stanowiska, A. S. (1) nie podejmował kolejnego zatrudnienia. Odprawa emerytalna przewidziana Regulaminem obowiązującym wówczas u pozwanej, nie została powodowi wypłacona.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo A. S. (1), jako zasadne zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Podkreślono, iż spór pomiędzy stronami w przedmiotowej sprawie zasadniczo sprowadzał się do tego, czy odprawa przewidziana w art. 94 ustawy z dnia 11 września 2003 roku o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych jest tożsama z odprawą emerytalną przewidzianą w Regulaminie Pracy i Wynagradzania pracowników Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, a także do tego, czy A. S. (1) spełniał pozostałe warunki nabycia odprawy emerytalnej przewidzianej w Regulaminie.

Sąd Rejonowy wskazał, że stanowisko w zakresie charakteru odprawy przewidzianej w art. 94 ustawy z dnia 11 września 2003 roku o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 09 grudnia 2015 roku (I PK 1/15, Rad.Pr. 2016 nr 2, str. 188), wskazując iż „(1) żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, a odprawa przewidziana w art. 84 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (t.j. Dz.U. z 1997 r. Nr 10, poz. 55 ze zm.) w związku z art. 17 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (t.j. Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 693 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2004 r.), nie jest świadczeniem ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92[1] § 1 KP. W konsekwencji otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza - na podstawie art. 92[1] § 2 KP - prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika. (2) Otrzymanie przez żołnierza zawodowego zwolnionego ze służby wojskowej odprawy przewidzianej w art. 17 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (t.j. Dz.U. z 2012 r. Nr 76, poz. 693 ze zm.) w związku z art. 84 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (t.j. Dz.U. z 1997 r. Nr 10, poz. 55 ze zm.), nie pozbawia go prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi w związku z przejściem na emeryturę (art. 92[1] KP)”. W uzasadnieniu cytowanego wyroku podano dodatkowo, iż „z przepisu tego, odczytywanego w powiązaniu z art. 75-79 i art. 84 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych jasno wynika, że odprawa ta przysługiwała niezależnie od przyczyn zwolnienia ze służby (mogła być również przyznana w obniżonej wysokości w przypadku zwolnienia ze służby wskutek utraty stopnia wojskowego albo skazania na karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) - art. 17 ust. 6 zdanie drugie ustawy o uposażeniu żołnierzy), a jej wysokość uzależniona była przede wszystkim od długości okresu służby (wysługi). Świadczenie to miało zatem charakter gratyfikacji za odbytą służbę, a nie rekompensaty za utratę zatrudnienia wykonywanego w ramach stosunku służby w związku z nabyciem uprawnień do zaopatrzenia emerytalnego. Trudno również przyjąć, że przedmiotowa odprawa zmieniała swój charakter i funkcję w zależności od tego, czy po zwolnieniu ze służby wojskowej żołnierz zawodowy nabywał uprawnienia emerytalne i z nich korzystał.”

Po ustaleniu zatem, iż odprawa przyznawana w związku z zakończeniem służby wojskowej nie jest w istocie odprawą emerytalną tożsamą z tą przewidzianą w Regulaminie obowiązującym u pracodawcy, Sąd dokonał oceny, czy A. S. (1) spełnił warunki przewidziane w § 37 ust. 1 Regulaminu.

Wskazano, iż obowiązujący w chwili ustania stosunku pracy powoda Regulamin Pracy i Wynagradzania pracowników Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w § 37 warunkował nabycie prawa do odprawy emerytalnej od spełnienia trzech przesłanek:

- nabycia uprawnień do renty lub emerytury;
- ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę;
- określonego stażu pracy (od którego zależała wysokość odprawy).

W ocenie Sądu, wbrew twierdzeniom strony pozwanej, cytowany Regulamin nie wskazywał, iż pracownik musi nabyć uprawnienia do renty lub emerytury warunkowane jedynie przepisami ogólnymi. Treść Regulaminu nie wyłącza z kręgu osób, którym przysługuje odprawa emerytalna, osób, które nabyły prawo do emerytury z mocy przepisów szczególnych (m. in. emerytury tzw. mundurowe).

W świetle powyższego należy zatem uznać, iż A. S. (1) nabył uprawnienia do emerytury.

Odnosząc się do drugiego z warunków nabycia odprawy emerytalnej, wskazano, iż po zakończeniu pracy w pozwanej Agencji, powód nie podejmował kolejnej pracy, zatem jego status z pracownika-emeryta zmienił się na status jedynie emeryta.

Dokonując oceny stażu pracy A. S. (1), od którego zależy wysokość należnej od byłego pracodawcy odprawy, Sąd I instancji zgodził się ze stanowiskiem strony powodowej, iż staż ten wynosi ponad 25 lat, bowiem okres służby wojskowej podlega zaliczeniu do ogólnego stażu pracy w myśl § 37 ust. 2 obowiązującego Regulaminu.

Oceny zasadności roszczeń powoda należy dokonywać także przez pryzmat tego, że pracodawca może określić warunki nabycia odprawy w sposób korzystniejszy dla pracownika, niż przepisy powszechnie obowiązujące (art. 9 § 1 i 3 kp), co miało miejsce w przedmiotowej sprawie (np. brak wymogu osiągnięcia przez pracownika tzw. wieku emerytalnego).

Zarzut przedawnienia roszczeń powoda, które w ocenie strony pozwanej mogłyby ewentualnie zaktualizować się w odniesieniu do osoby powoda po dniu 31 maja 2009 roku, nie zasługiwały na uwzględnienie. Faktem jest, iż zatrudnienie powoda u pozwanego pracodawcy zostało przerwane na niespełna 6 miesięcy w 2009 roku. Natomiast zgodnie z treścią art. 291 § 1 kp roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, kiedy roszczenie stało się wymagalne.

Jednak skorzystanie z odprawy emerytalnej jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem pracownika, zatem w przypadku podejmowania zatrudnienia u kilku kolejnych podmiotów, bądź przerwania zatrudnienia u jednego pracodawcy, to pracownik podejmuje decyzję, po którym etapie zatrudnienia zrealizuje swoje prawo, przy oczywistym założeniu, że może z niego skorzystać jednokrotnie. Z uwagi na powyższe, Sąd skonstatował, że nie sposób przyjąć, iż A. S. (1) mógł wystąpić o odprawę emerytalną jedynie po dniu 31 maja 2009 roku.

Mając na względzie powyższe, Sąd uwzględnił żądanie powoda i zasądził na jego rzecz kwotę 40.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 01 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty. Dokonując oceny słuszności roszczenia powoda w zakresie odsetek, Sąd miał na względzie treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 09 kwietnia 1998 roku (I PKN 508/97, OSNAPiUS 1999 nr 8, poz. 267), zgodnie z którym „roszczenie o zapłatę odprawy emerytalnej jest wymagalne od dnia rozwiązania stosunku pracy, także wtedy, gdy orzeczenie przyznające emeryturę zostało wydane później”.

Odnosząc się do rozstrzygnięcia o kosztach procesu, wskazano, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami generalną zasadą jest obciążanie kosztami procesu strony przegrywającej spór.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 Rozporządzenia MS z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (pkt II wyroku)

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd orzekł zgodnie z art. 477² § 1 kpc (pkt III wyroku).

Apelację od powyższego wyroku złożyła strona pozwana zaskarżając go w całości.

Apelujący zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego oraz prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, w tym w szczególności:

1. art. 92 ind. 1 Kodeksu pracy i § 37 Regulaminu Pracy i Wynagradzania

pracowników Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 marca 2016 r., poprzez dokonanie błędnej wykładni przepisu § 37 Regulaminu, w oderwaniu od treści przepisu art. 92 ind 1 Kodeksu pracy i

nieprawidłowe uznanie, że przepis Regulaminu w sposób korzystniejszy niż Kodeks pracy, reguluje kwestię odprawy emerytalnej, w ten sposób, że prawo do jej uzyskania przez "emeryta wojskowego", którego stosunek pracy ustał,

niezależnia od osiągnięcia przez niego odpowiedniego, "powszechnego" wieku emerytalnego, wskazywanego w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

2. art. 92 ind. 1 Kodeksu pracy, § 37 Regulaminu Pracy i Wynagradzania

pracowników Wojskowej Agencji Mieszkaniowej i art. 24 ust. 1 b pkt 20) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poprzez uznanie, że prawo do odprawy emerytalnej przysługuje emerytowi wojskowemu, niezależnie od osiągnięcia wieku emerytalnego określonego w ostatniej z powołanych ustaw.

3. art. 94 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy

zawodowych, poprzez dokonanie błędnej wykładni tego przepisu, bez uwzględnienia pozostałych przepisów Rozdziału 5 ww. ustawy, także bez uwzględnienia przepisów ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych RP i w konsekwencji - błędne uznanie, że odprawa określona w art. 94 ustawy stanowi jedynie gratyfikację za pełnioną służbę, nie spełniając funkcji odprawy emerytalnej

4. art. 2 Konstytucji RP, poprzez nieuwzględnienie konstytucyjnej zasady

sprawiedliwości społecznej, także z przyczyn wskazywanych w treści uzasadnienia niniejszego pisma

5. art. 8 Kodeksy pracy, poprzez uznanie, że żądanie odprawy emerytalnej

przez byłego żołnierza - emeryta wojskowego, pomimo nieosiągnięcia wieku

emerytalnego na zasadach "ogólnych", jest zgodne z zasadami współżycia

społecznego i społeczno - gospodarczym przeznaczeniem tego prawa

6. art. 395 i art. 455 Kodeksu cywilnego, poprzez ich niezastosowanie w

związku z rozstrzygnięciem w przedmiocie należności odsetkowej

7. art. 481 Kodeksu cywilnego, poprzez jego ewentualne zastosowanie,

podczas gdy w okolicznościach faktycznych i prawnych sprawy, brak jest podstaw do przyjęcia, aby pozwany pracodawca pozostawał w opóźnieniu z wypłatą odprawy emerytalnej, począwszy od dnia ustania stosunku pracy

8. art. 328 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, poprzez nieprzytoczenie

przepisów prawnych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia i niewyjaśnienie

postawy prawnej rozstrzygnięcia w przedmiocie należności głównej oraz w

przedmiocie odsetek, co mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a nadto - uniemożliwia skarżącemu szczegółowe ustosunkowanie się do treści wyroku,

zwłaszcza, że zawarte w treści uzasadnienia twierdzenia mające wpływ na wysokość odsetek, wykazują wzajemną sprzeczność .

Mając wzgląd na powyższe zarzuty, wniesiono o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Ewentualnie, wniesiono o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Olsztynie, przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. Wskazano, że poczynione przez Sąd Rejonowy pisemne motywy zaskarżonego wyroku obszernie, wyczerpująco i logicznie świadczą o zasadności zaskarżonego orzeczenia. Powód nie zgodził się ze stanowiskiem zaprezentowanym przez stronę pozwaną. Wskazał dodatkowo na liczne wyroki w sprawach o odprawę emerytalną przeciwko Agencji Mienia Wojskowego, w których powodami byli emerytowani żołnierze zawodowi, w których to sądy jednoznacznie uznawały zasadność roszczeń powodów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się bezzasadna.

Sąd Okręgowy aprobuje ustalenia i rozważania poczynione przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku oraz przyjmuje je za własne co oznacza, że nie zachodzi konieczność ich szczegółowego powtarzania (por. wyroku Sądu Najwyższego z 27.03.2012r. III UK 75/11, z 14.05.2010r. II CSK 545/09, z 27.04.2010r. II PK 312/09, z 20.10.2010r. II PK 178/09).

Analiza podnoszonych w apelacji zarzutów nakazuje w pierwszej kolejności rozważyć zarzuty natury procesowej.

Obraza art. 328 § 2 kpc może być zarzucana w apelacji lub skardze kasacyjnej tylko w wyjątkowych okolicznościach, tj. wtedy gdy wady uzasadnienia uniemożliwiają dokonanie kontroli instancyjnej lub kasacyjnej (por. np. wyrok SN z dnia 11 maja 2000 r., I CKN 272/00, LEX nr 1222308; wyrok SN z dnia 14 listopada 2000 r., V CKN 1211/00, LEX nr 1170145; wyrok SN z dnia 18 lutego 2005 r., V CK 469/04, IC 2005, nr 12, s. 59). Zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może stanowić usprawiedliwioną podstawę skargi kasacyjnej tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie posiada wszystkich koniecznych elementów bądź zawiera tak oczywiste braki, które uniemożliwiają kontrolę kasacyjną. (Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2010 r. II PK 328/09) Z analizy treści uzasadnienia skarżonego rozstrzygnięcia wynika, iż nie można w tym wypadku postawić zarzutu sformułowanego przez apelującego w zakresie naruszenia art. 328 par. 2 kpc. Treść uzasadnienia zawiera zarówno wskazanie przepisów, w oparciu o które Sąd dokonał rozstrzygnięcia w zakresie należności głównej. Uzasadnienie wyroku odnosi się także do kwestii zasądzonych odsetek. „Naruszenie przez sąd drugiej instancji przepisu art. 328 § 2 w związku z art. 391 k.p.c. może stanowić usprawiedliwioną podstawę z art. 393 pkt 2 k.p.c., jeżeli skarżący wykaże, że z powodu uchybienia wymogom określonym w art. 328 § 2 w związku z art. 391 k.p.c. zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli kasacyjnej; innymi słowy, gdy uchybienie to uniemożliwia sprawdzenie trafności orzeczenia (por. np. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 13 maja 1997 r. II CKN 112/97 nie publ.; z dnia 8 października 1997 r. II CKN 312/97 nie publ.; z dnia 17 lipca 1997 r. III CKN 149/97, OSP 2000 z.4, poz. 63).” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2000 r. I CKN 272/00)

Sąd Okręgowy uznał za bezpodstawne zarzuty naruszenia przepisu art. 328 par. 2 kpc, albowiem uzasadnienie to spełnia przesłanki przewidziane w tym przepisie. Niewielkie uchybienie dotyczące braku podstawy zasądzenia odsetek nie kwalifikuje się jako brak, który uniemożliwia kontrolę skarżonego wyroku.

Odnosząc się natomiast do zarzutów naruszenia prawa materialnego należy zauważyć co następuje.

Strona apelująca, co do zasady, nie zgadza się z interpretacją przepisów art. 92 (1) kp, par. 37 Regulaminu Pracy i Wynagradzania pracowników Wojskowej Agencji Mieszkaniowej i art. 94 ustawy z dnia 11.09.2013r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych przyjętą przez Sąd pierwszej instancji. Jak wskazano powyżej Sąd Okręgowy w całości zaaprobował ustalenia i rozważania poczynione przez Sąd Rejonowy. Tym samym podziela argumentację oraz interpretację przepisów wskazaną w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku. W pierwszej kolejności należy odnieść się do kwestii charakteru odprawy pieniężnej przysługującej żołnierzowi zwolnionemu ze służby. Jak wskazano w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 31.05.1989r. III PZP 52/88 „odprawa pieniężna przysługuje zwolnionemu ze służby żołnierzowi zawodowemu z różnych przyczyn bez względu na to, czy przechodzi na emeryturę lub rentę inwalidzką (art. 57 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych - Dz. U. Nr 16, poz. 134 ze zm., oraz art. 17 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy - Dz. U. Nr 47, poz. 282 ze zm.). Jednocześnie

fakt przejścia na emeryturę wojskową lub wojskową rentę inwalidzką nie ma wpływu na wysokość odprawy z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej.(...) Odprawa emerytalna, o której mowa w art. 28 ustawy o pracownikach urzędów państwowych, ma charakter świadczenia socjalnego związanego z przejściem na emeryturę lub rentę i ma na celu ułatwienie pracownikowi przystosowanie się do nowych warunków. Odprawa pieniężna przysługująca żołnierzowi zwolnionemu ze służby odrywa się od przyczyny zaprzestania służby i nie oznacza braku przyszłej aktywności zawodowej. Przebieg pracy urzędnika państwowego nie ma znaczenia dla nabycia uprawnienia do odprawy ani nie wpływa na jej wysokość. Uprawnienie natomiast żołnierza zawodowego do odprawy oraz wysokość odprawy zależy od nienagannego przebiegu służby.

Przytoczone przykładowo różnice w przyznawaniu omawianych odpraw wskazują na ich odmienny charakter i cel, jakiemu służą, co w konsekwencji prowadzi do wniosku o braku tożsamości tych odpraw. Odprawa emerytalna i odprawa z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej przysługują zatem na podstawie dwóch odrębnych tytułów prawnych i dotyczą dwóch różnych podmiotów. Decydujące przy tym znaczenie ma treść art. 28 ust. 1 i 2 ustawy o pracownikach urzędów państwowych, który poza warunkiem przejścia na emeryturę lub rentę inwalidzką oraz posiadania określonego okresu zatrudnienia nie statuuje jakiejkolwiek innej przesłanki nabycia przez urzędnika państwowego prawa do odprawy emerytalnej. Tym samym bez znaczenia jest okoliczność, że urzędnik państwowy przed podjęciem pracy w urzędzie otrzymał wcześniej odprawę pieniężną w związku ze zwolnieniem ze służby wojskowej.” Tym samym, nie sposób zgodzić się z prezentowanym stanowiskiem strony pozwanej o tożsamości odprawy uzyskanej w związku z zakończeniem służby wojskowej oraz odprawy emerytalnej.

Również słuszne było stanowisko Sądu pierwszej instancji w zakresie interpretacji zagadnienia przejścia na emeryturę w kontekście argumentów strony pozwanej, że powód w trakcie trwania stosunku pracy miał już nabyte uprawnienia emerytalne i w związku z tym po zakończeniu pracy nie stał się emerytem uprawnionym do odprawy. Należy wskazać, iż ugruntowane jest w tym zakresie odmienne stanowisko judykatury. Przykładowo, w wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 21 listopada 2012 roku (III APa 12/12) wskazano „ Decydujące znaczenie dla nabycia prawa do odprawy emerytalnej ma zatem przejście na emeryturę połączone z definitywnym ustaniem stosunku pracy, czyli zmiana pracowniczego statusu prawnego na status emeryta przez pracownika, który w związku z ustaniem stosunku pracy korzysta z uzyskanych uprawnień emerytalnych (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2010 r. sygn. akt II PK 239/09 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2000 r., sygn. akt I PKN 700/99, OSNAPiUS 2001 Nr 15, poz. 486)

Zauważyć należy także, że powołany przepis art. 92 1 k.p. nie wyklucza istnienia przedmiotowego związku w przypadkach, w których nabycie uprawnień emerytalnych lub rentowych poprzedza ustanie stosunku pracy. Ani bowiem nabycie przez pracownika prawa do emerytury, ani przyznanie świadczenia czy jego wypłata nie stanowią zdarzeń powodujących ustanie zatrudnienia. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2007 r. sygn. akt III PK 40/07 LEX nr 338805). Nabycie zatem uprawnień emerytalnych nie tylko może następować po dacie ustania stosunku pracy ale także może je poprzedzać. Pracownik pobierający emeryturę w czasie nieprzerwanie trwającego stosunku pracy przechodzi więc na emeryturę dopiero po ustaniu tego zatrudnienia. Zauważyć w tym miejscu należy, że status emeryta nie dyskwalifikuje z prawa do podjęcia ponownego zatrudnienia u tego samego, czy też innego pracodawcy. Zatem okoliczność ta nie może pozbawiać prawa do odprawy emerytalnej.”

Brak jest podstaw do uwzględnienia zarzutów apelującego w zakresie uznania, że przepisy Regulaminu w sposób korzystniejszy niż Kodeks pracy regulują kwestię odprawy emerytalnej, w ten sposób, że prawo do jej uzyskania przez „ emeryta wojskowego ”, którego stosunek pracy ustał, uniezależnia od osiągnięcia przez niego powszechnego wieku emerytalnego i uznanie, że prawo do odprawy emerytalnej przysługuje emerytowi wojskowemu, niezależnie od osiągnięcia wieku emerytalnego określonego w ustawie z dnia 17.12.1998r. o emeryturach u rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Stosunek pracy powoda w pozwanej Agencji ustał z dniem 31.03.2016r. i wówczas powód uzyskał samodzielny status emeryta. W związku z tym fakt ten stanowił tytuł do otrzymania odprawy emerytalnej. Sąd Okręgowy, tak jak Sąd Rejonowy, stoi na stanowisku, iż nie ma znaczenia, że pobieraną przez powoda emeryturą jest emerytura wojskowa. Jak wskazano bowiem w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 09.12.2015r. I PK 1/15 art. 92 (1) kp nie formułuje wymogu przejścia na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla

uzyskania prawa do odprawy emerytalnej na podstawie wskazanego przepisu. Dlatego też, stanowisko Sądu pierwszej instancji w zakresie uwzględnienia faktu uzyskania statusu emeryta wojskowego przez powoda stanowiło spełnienie przesłanki warunkującej otrzymanie odprawy emerytalnej na podstawie par. 37 Regulaminu Pracy i Wynagradzania pracowników Wojskowej Agencji Mieszkaniowej.

Nie jest również zasadny argument naruszenia art. 2 Konstytucji RP poprzez nieuwzględnienie konstytucyjnej zasady sprawiedliwości społecznej oraz art. 8 kp poprzez uznanie, że żądanie odprawy emerytalnej przez byłego żołnierza-emeryta wojskowego, pomimo nieosiągnięcia wieku emerytalnego na zasadach „ogólnych” jest zgodne z zasadami współzycia społecznego i społeczno- gospodarczym przeznaczenie tego prawa.

W uzasadnieniu apelacji skarżący przedstawił szereg informacji o świadczeniach przysługujących żołnierzom zawodowym, w tym podkreślono fakt wcześniejszego nabywania emerytur przez żołnierzy zawodowych, co w przypadku przepracowania u pracodawcy „cywilnego” dowolnego, jakiegokolwiek okresu, po rozwiązaniu stosunku pracy, bez związku z przesłankami ustawowymi warunkującymi możliwości przejścia na emeryturę określonymi w ustawie o emeryturach i rentach z FUS, powodowałyby nabycie dodatkowo prawa do odprawy emerytalnej przy ustalaniu której, lata służby wojskowej byłyby uwzględnione ponownie. Takie uprzywilejowanie wobec innych osób pracujących narusza zasadę sprawiedliwości społecznej określoną w art. 2 Konstytucji RP, a żądanie tego świadczenia narusza przepis art. 8 kp.

Powyższe argumenty strony pozwanej, niestety zdają się świadczyć o braku zrozumienia zarówno zasady statuowanej w art. 2 Konstytucji RP, jak i w art. 8 kp. Argumenty, na które powołano się w tym zakresie nie mogą się ostać z uwagi na swoją oczywistą niezasadność i błędność w rozumowaniu. Okoliczności, które zostały przywołane nie mieszczą się w ramach rozumienia już tylko spornych w niniejszej sprawie dwóch rodzajów odpraw- odprawy przysługującej żołnierzom w związku z zakończeniem służby wojskowej i odprawy emerytalnej, ale także w kontekście określonego uregulowania sytuacji prawnej określonych grup zawodowych, w tym wypadku żołnierzy zawodowych. Jednocześnie powszechny i niekwestionowany jest charakter odprawy emerytalnej jako świadczenia socjalnego. Odprawa emerytalno-rentowa ma na celu złagodzenie skutków utraty pracy i przejścia na rentę. To jest jej ratio i ten cel wyłącza możliwość oceny roszczenia o odprawę z punktu widzenia niezgodności z zasadami współzycia społecznego z powołaniem się na sposób i przyczynę rozwiązania stosunku pracy, jako jedyne elementy mające świadczyć o nadużyciu prawa. Z założenia bowiem odprawa emerytalno - rentowa nie jest powiązana ze sposobem i przyczyną ustania stosunku pracy, nie spełnia funkcji wychowawczej lecz ma charakter kompensacyjny.(wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2009 r. II PK 238/08). Dlatego również w tym zakresie zarzuty strony pozwanej okazały się bezzasadne.

Apelujący podniósł także zarzut naruszenia art. 395 i 455 kc poprzez ich niezastosowanie oraz 481 kc poprzez jego ewentualne zastosowanie, podczas gdy w okolicznościach faktycznych i prawnych sprawy, brak jest podstaw do przyjęcia, aby pozwany pracodawca pozostawał w opóźnieniu z wypłatą odprawy emerytalnej, począwszy od dnia ustania stosunku pracy. W tym aspekcie należy podkreślić, że pracodawca ma obowiązek zaspokoić wszystkie roszczenia pracownika, z którym kończy stosunek pracy. Obowiązek ten aktualizuje się w ostatnim dniu trwania stosunku pracy. W związku z tym pracodawca w zakresie należności przysługujących pracownikowi pozostaje w zwłoce od dnia następującego po dniu zakończeniu stosunku pracy. Natomiast jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 09.04.1998r. I PKN 508/97 „ roszczenie o zapłatę odprawy emerytalnej jest wymagalne od dnia rozwiązania stosunku pracy, także wtedy, gdy orzeczenie przyznające emeryturę zostało wydane później.(...) Według art. 481 § 1 KC jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Trafnie zatem Sąd pierwszej instancji zasądził odsetki od odprawy emerytalnej od dnia rozwiązania stosunku pracy, to jest od wymagalności roszczenia, a nie od dnia powzięcia wiadomości przez pozwanego o prawie powoda do tego świadczenia.” (wynikającego z późniejszego wyroku sądowego przyznającego powodowi wcześniejszą emeryturę od dnia rozwiązania stosunku pracy). Również w Komentarzu do kodeksu pracy pod red. K.W. B. (WK, 2016, Lex komentarz do art. 92 (1) kp) wskazano, że roszczenie o odprawę emerytalną albo rentową staje się wymagalne w dacie nabycia jednego z tych świadczeń albo w dniu ustania stosunku pracy,

jeśli pracownik nabył świadczenie wcześniej. Dlatego Sąd pierwszej instancji zasadnie zasądził odsetki do dnia następującego po dniu rozwiązania stosunku pracy. Podstawą rozstrzygnięcia powyższego jest art. 481 par. 1 kc.

Reasumując, zarzuty apelacji okazały się niezasadne zarówno w zakresie naruszenia prawa procesowego, jak i materialnego dlatego orzeczono jak w pkt I wyroku na podstawie art. 385 kpc.

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy orzekł o kosztach procesu za instancję odwoławczą na podstawie art. 98 kpc i przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych obowiązujących na datę wpływu apelacji (par. 10 pkt 1.1 w zw. z par. 2 podpunkt 5 w zw z par. 9 pkt.1.2 rozporządzenia).

SSR Grażyna Giżewska- Rozmus SSO Dorota Radaszkiewicz SSO Rafał Jerka

.